

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm**Yttrande över utkast till lagrådsremiss – Ny påföljd efter tidigare dom (Ju2012/4191/L5)**

Med anledning av att Riksdagens ombudsmän beretts tillfälle att lämna synpunkter på förslagen i rubricerat utkast till lagrådsremiss får jag framföra följande:

I utkastet föreslås bl.a. att det ska vara möjligt att undanröja en tidigare ådömd påföljd endast om det finns särskilda skäl. Av motiveringen framgår att det i första hand är fråga om fall när den senare domen innebär att påföljden i den första domen inte kan verkställas. Även i mer sällsynta fall sägs praktiska eller humanitära skäl hänförliga till den dömde kunna motivera ett undanröjande av den tidigare påföljden.

Jag har stor respekt för behovet att förenkla påföljdssystemet och göra det mer förutsebart. Jag anser emellertid att det ovan angivna förslaget skapar inkonsekvens och oklarhet i systemet. Både den som har dömts till villkorlig dom och den som har dömts till skyddstillsyn ska under den prövotid som gäller efter domen vara skötsam. För den som inte är skötsam finns det möjlighet för domstolen att sedan talan väckts av åklagaren undanröja påföljden och i stället döma till annan påföljd. Dessa möjligheter kommer enligt förslaget att finnas kvar. Det framstår då som inkonsekvent att – i de fall som det står klart att den dömde har underlåtit att iaktta vad som åligger honom eller henne enligt den tidigare domen – påföljden inte ska kunna undanröjas redan i den nya brottmålsprocessen.

I utkastet föreslås vidare förändringar som innebär att det ska göras en principiell skillnad mellan brott begångna före en tidigare dom (nyupptäckt brottslighet) och brott begångna efter en tidigare dom men innan påföljden helt har verkställts eller annars upphört (ny brottslighet). Jag är positiv till reformen, som främjar enhetlighet och konsekvens i påföljdssystemet. Såsom i viss mån berörs i utkastet kommer förslagen såvitt avser skillnaden mellan ny och nyupptäckt brottslighet emellertid i konflikt med regleringen om skyldighet för högre instans att döma till gemensam påföljd vid prövningen av flera underrättsavgöranden. Jag invänder inte mot bedömningen som redovisas i utkastet att befintligt underlag inte i alla delar kan anses tillräckligt belysa de konsekvenser som ett frångående av principen om gemensam påföljd i högre rätt kan leda till. Jag vill dock framhålla att det är angeläget att så snart som möjligt ytterligare utreda

förutsättningarna för att åstadkomma en reglering som innebär att reformen får genomslag i samtliga instanser.

I övrigt föranleder utkastet inga synpunkter från min sida.

Lars Lindström

Ida Olsson
föredragande

I beredningen av yttrandet har tf. byråchefen Erika Bergman deltagit.